

DIEUWERTJE DREXHAGE (31) & THOM WEUSTINK (32)
Zijn oprichters van medtechstartup Layco Medical **Dat** een duurzame en herbruikbare vacuümpomp voor bevallingen ontwikkelt **Want** welk kind wil nu geboren worden in een wereld met groeiende afvalbergen?

Tekst **JEROEN MOLENAAR** *Beeld* **ROGER CREMERS**

Pompen of verzuipen

Met een herbruikbare vacuümpomp gaat ***Layco Medical*** *de medische afvalberg te lijf.*

‘Elke dag, op weg naar het ziekenhuis, kwam ik langs een enorme vuilnisbelt van medische apparatuur met daarnaast een bordje “No dumping”. Niet te geloven.’ Dieuwertje Drexhage van Layco Medical schudt haar hoofd als ze terugdenkt aan haar stage in een Keniaans ziekenhuis. De medische wereld is een wegwerpindustrie en niet bepaald duurzaam. ‘Door de huidige manier waarop apparatuur wordt ontwikkeld creëren we onnodig afval en sluiten we 76 procent van de wereldbevolking uit van veilige zorg.’ Neem de vacuümpomp, een onmisbaar hulpmiddel bij lastige bevallingen. Op tafel ligt het gangbaarste exemplaar, dat een eenvoudig apparaat lijkt: een mechanische handpomp verbindt een slangetje met een zuignap. In Europa kost die 45 euro, in lage- en middeninkomenslanden al snel het drievoudige vanwege transportkosten. Na eenmalig gebruik gaat-ie de afvalbak in. ‘Vanwege de hygiëne’, zegt Drexhage. ‘Maar dat is ook het businessmodel.’

Probleem met die reguliere vacuümpomp is de reiniging, legt compagnon Thom Weustink uit. Hij legt Layco’s versie ook op tafel. Die onderscheidt zich qua uiterlijk al van het wegwerpexemplaar, maar het echte verschil zit ’m in de constructie. ‘De nu algemeen gebruikte pomp bestaat uit 25 onderdelen. Wij begonnen met vijftien en streepten er steeds eentje weg, waardoor de onze nu nog uit zes onderdelen bestaat.’ Dit exemplaar kan makkelijk in en uit elkaar en dus worden gesteriliseerd. Zo kan hij wel honderd keer worden gebruikt en is daarmee goedkoper, veiliger en duurzamer. Het idee ontstond aan de TU Delft, waar Drexhage een onderzoeksproject oppakte om er een onderneming uit te kneden. Via een gemeenschappelijke vriend kwam ze in contact met Weustink, die druk was bij FrieslandCampina, en tijdens zondagmiddaggesprekken rijpte hun businessplan. Toen de eerste subsidie van 100.000 euro binnenkwam, kon Weustink zijn baan opzeggen en gingen ze aan de slag. Inmiddels zijn ze vier jaar, een Albert Schweitzer Prijs, een TEDx-talk en nog eens 650.000 euro aan leningen en subsidies verder. Een gehuurde ruimte in het oude Slotervaartziekenhuis in Amsterdam is omgetoverd tot proefkeuken met 3D-printers. Weustink wijst op een bak vol onderdelen die nog het meeste weghebben van Duplo-blokken. ‘Het lijkt zo makkelijk, maar als je je afvraagt waarom het zo lang duurt, is hier je antwoord.’ Drexhage: ‘De mallen voor de onderdelen moeten goed zijn. Je hebt maar één kans en als die mislukt, spoel je heel veel geld weg.’

Al vijf Nederlandse ziekenhuizen gaan Layco-pompen aanschaffen, maar dan moeten wel eerst de benodigde stempels bij de medische autoriteiten zijn gehaald en ook dat kost geld. Dus vliegt Weustink van geldschieter naar geldschieter, terwijl Drexhage druk overlegt met gynaecologen en specialisten om de pomp samen met het team te perfectioneren en het goedkeuringspad te effenen. Ongeveer 2 miljoen euro hebben ze nodig en ze zijn best bereid een deel van hun aandelen te verkopen, maar niet aan jan en alleman. Affiniteit en ervaring met medische technologie is een pre en een investeerder moet het sociale hart op de juiste plaats hebben, want met hun duurzame producten pakken de compagnons de medische afvalberg in eigen land aan en maken veilige bevallingen toegankelijk in opkomende landen. Die droom gooien ze niet te grabbel. ‘Wij lopen niet weg. Wij zijn een missiegedreven bedrijf’, aldus een vastberaden Weustink. Drexhage, met een grijns: ‘Hoe harder iedereen roept dat het niet gaat lukken, hoe meer zin ik erin krijg.’ •

‘De mallen moeten goed zijn. Je hebt maar één kans en als die mislukt, spoel je heel veel geld weg’

WAT VINDT DE EXPERT? Dr. Remko Schats MBA, oprichter platform Enigma Global eHealth: ‘Deze innovatieve, herbruikbare vacuümpomp kan afval en kosten verminderen en tegelijkertijd veilige bevallingen wereldwijd toegankelijk maken. Het ontwerp is beproefd en Layco heeft een missiegedreven aanpak. Vanuit mijn expertise en als entrepreneur kan ik het ontwerp en de zakelijke strategie volledig onderschrijven.’